

Sådan bruger du topkateter

Et kateter gør, at du kan tømme blæren, så du undgår ufrivillig vandladning. Samtidig hjælper kateteret kroppen med at udskille sine affaldsstoffer. Du kan have kateteret midlertidigt eller hele livet.

Kateteret er lavet af silikone og er cirka 40 centimeter langt. Det er lagt ind i din blære gennem et hul i huden under navlen. Her bliver det holdt fast af en lille ballon, som er fyldt med væske.

Der er ulemper ved at have et kateter i blæren. Derfor får man kun et kateter, når det er absolut nødvendigt og ikke i længere tid end nødvendigt.

SÅDAN BRUGER DU KATETERET

Sådan bruger du pose eller ventil

Du kan enten koble kateteret til en pose, som urinen automatisk bliver ledt ud i, eller du kan have en ventil i kateteret. Har du ventil i kateteret, skal du selv tømme blæren, før du føler vandladningstrang eller cirka hver 4. time. Du kan have en pose koblet på ventilen om natten, så du ikke skal op og tømme blæren.

Formålet med at have en ventil på er at bevare blærens naturlige funktion og at undgå, at blæren skrumper og mister sin elasticitet. Det kan ske, hvis blæren hele tiden er tom.

Indstiksstedet

Når der er tørt ved indstiksstedet, typisk et par dage efter, at du har fået lagt kateteret, er det ikke længere nødvendigt at have forbindelse på.

Sådan placerer du kateteret

Det er vigtigt, at du sætter kateteret fast på maven med et plaster, så der ikke kommer træk i det. Vær opmærksom på, at der ikke er knæk på kateteret eller poseslangen.

Sådan placerer du posen

Hvis du bruger pose, skal du placere posen, så den sidder under blæren, både når du står og ligger. Du

kan eventuelt sætte den fast i en speciel pose på låret.

Du skal bruge en kort slange til posen om dagen. Du skal placere posen på lår eller underben, cirka 40-50 cm under blæren og ikke over 50 cm, da det kan skabe undertryk i blæren.

Sådan tømmer og skifter du posen

Du skal som minimum tømme posen, når den er $\frac{3}{4}$ fuld, eller hvis den generer dig. Ventil og/eller pose skal skiftes 1 gang om ugen.

Sådan får du skiftet kateter

Det er individuelt, hvor ofte det er nødvendigt at skifte kateteret, men det skal minimum skiftes hver 3. måned. I forbindelse med din kontrol aftaler vi, hvor ofte du skal have skiftet kateter.

Kateteret kan enten skiftes af hjemmesygeplejersken, din egen læge eller i vores ambulatorium.

Hvis kateteret glider ud ved et uheld, skal du straks henvende dig til det sygehusafsnit, hvor du fik kateteret, for at få lagt et nyt. Du kan også ringe til din hjemmesygeplejerske, hvis hun plejer at skifte dit kateter. Hvis der går for lang tid, risikerer du, at kanalen lukker sig.

Det er kun nødvendigt, at der er 5 ml glycerinopløsning i ballonen på kateteret. Opløsningen skal kun tjekkes hver 6. uge. Det kan hjemmesygeplejersken eventuelt gøre. Det aftaler vi, når du er i Urologisk Ambulatorium.

Sådan får du nye poser og ventiler

Du får de hjælpemidler, du har brug for, på sygehuset. Skal du have permanent kateter, søger vi din kommune om bevilling til hjælpemidlerne. Har du brug for ekstra poser eller ventiler, inden din bevilling er godkendt, kan du kontakte os.

SÅDAN LEVER DU MED KATETERET

Du vil opleve, at der er en række gener ved at have et kateter:

- Du får bakterier i urinen og blæren.
- Du kan få smerter i blæren.
- Du kan få blærekramper, som giver sivende urin ved siden af kateteret.
- Du kan få blod i urinen.
- Der er specielle krav til din påklædning.

Generne kan medvirke til, at du oplever en dårligere livskvalitet. Du kan selv gøre en indsats for at mindske problemerne ved at følge de retningslinjer, vi har beskrevet for hygiejne og væskeindtag.

Vask kateteret dagligt

En god hygiejne er vigtig, når du har et kateter. Du kan tage bad uden at dække indstiksstedet, og du skal samtidig vaske kateteret med en mild sæbe. Det er også vigtigt, at du husker at vaske hænder både før og efter, at du rører ved enten kateter eller urinpose.

Drik rigelig væske

Det er vigtigt, at du drikker meget, så du forebygger, at kateteret stopper til. Du skal helst drikke 2 liter væske dagligt. Alle former for væske tæller med, både kaffe, te, juice, vand og lignende. Hvis kateteret stopper til, kan hjemmesygeplejersken skylle det.

Bliv eventuelt behandlet for blærekramper

Et kateter i blæren kan give blærekramper. Kramperne kan være så voldsomme, at urinen bliver skyllet ud ved siden af kateteret. Det kan give kraftige smerter. Er blærekramper til stor gene for dig, kan kramperne behandles med medicin. Tal med din læge om behandling.

Forvent at have blærebetændelse

Et permanent kateter giver altid infektion i blæren. Det skal kun behandles, hvis du har feber, smerter eller blod i urinen. Kateteret skal skiftes samme dag, eller senest dagen efter, at du bliver behandlet for blærebetændelse.

Du kan forsinke infektionen ved at anvende korrekt hygiejne og drikke rigeligt.

Risikoen for infektioner bliver mindre, hvis du ikke skiller systemet ved kateteret ad flere gange dagligt.

Sæt kateteret fast inden samleje

Din lyst til have et seksualliv forsvinder ikke, fordi du får et kateter. Husk at sætte kateteret fast med et plaster, når du skal have samleje, for at undgå træk i kateteret.

Kontakt hjemmesygeplejersken ved behov

Du har mulighed for at få hjemmesygeplejersken til at komme og skifte pose eller ventil samt klare eventuelle problemer.

Får du problemer med blod i urinen, utæt kateter eller tilstopning, skal du tale med hjemmesygeplejersken eller din læge.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Du kan opleve, at der vokser såkaldt granulationsvæv op omkring det hul i huden, hvor kateteret er ført ind. Det er arvæv, der bliver dannet, efter kateteret er blevet lagt. Arvæv skal ikke behandles.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Urologisk Ambulatorium

Sygeplejerske

Tlf. 97 65 10 45
Mandag – fredag 13.00 – 14.00

Sekretær

Tlf. 97 65 10 46

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 8.00 – 9.00 og
10.00 – 12.00